

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

MA'MURIY HUQUQBUZARLIK TO'G'RISIDAGI ISH YUZASIDAN CHIQRILGAN QAROR XUSUSIDA SHIKOYAT BERISH VA PROTEST BILDIRISH

Mansurov Arslon Askarovich

Toshkent shahar IIBB EKM eksperti kapitan

Annotatsiya:

Ushbu tezisda Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususida shikoyat berish va protest bildirish haqida fikr yuritilgan

Kalit so'zlar: Ma'muriy huquqbuzarlik, ma'muriy javobgarlik, qonuniy vakil, kodeks, shikoyat berish, qaror chiqarish.

O'zbekiston Respublikasi ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksining 314-moddasiga binoan, ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususida ustidan shu qaror chiqarilgan shaxs, jabrlanuvchi, shuningdek, ularning qonuniy vakillari va advokat tomonidan shikoyat berilishi mumkin. Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror ustidan yuqori turuvchi organga (mansabdor shaxsga) yoki ma'muriy ishlar bo'yicha tuman (shahar) sudyasiga. sudyaning ma'muriy ishlar bo'yicha qarori ustidan esa — tuman (shahar) sudi raisiga yoki yuqori turuvchi sudga shikoyat berilishi mumkin.

Xo'jalik sudining ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish bo'yicha hal qiluv qarori ustidan O'zbekiston Respublikasi Xo'jalik-protsessual kodeksida belgilangan tartibda shikoyat qilinadi. Shikoyat ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan qaror qabul qilgan organ (mansabdor shaxs) orqali yoki bevosita shikoyat yo'llangan sudga yuboriladi.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan qaror chiqargan organ (mansabdor shaxs) shikoyatni olgach, uni uch sutka ichida ish bilan birga ushbu moddaga muvofiq shikoyatni ko'rib chiqish huquqiga ega bo'lgan organga (mansabdor shaxsga) yuboradi.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususida shikoyat bergan shaxs davlat boji to'lashdan ozod etiladi. Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususida shu qarorning nusxasini olgan kundan boshlab **o'n kun** ichida shikoyat berilishi mumkin.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Mazkur muddat uzrli sabablar bilan o'tkazilib yuborilgan taqdirda, bu muddat shikoyatni ko'rib chiqishga vakolatli organ (mansabdor shaxs) tomonidan qayta tiklanishi mumkin. Prokuror ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan:

1) tuman (shahar) sudining ma'muriy ishlar bo'yicha sudyasi qarori ustidan tuman (shahar) sudi raisiga yoki yuqori. turuvchi sudga;

2) boshqa organ (mansabdor shaxs) qarori ustidan — qaror chiqargan organga (mansabdor shaxsga) yoki yuqori turuvchi organga (mansabdor shaxsga) protest bildirishi mumkin.

Xo'jalik sudining ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish bo'yicha hal qiluv qarori ustidan O'zbekiston Respublikasi Xo'jalikprotsessual kodeksida belgilangan tartibda protest keltiriladi. Belgilangan muddatda shikoyat berish ma'muriy jazo qo'llash to'g'risidagi qarorning ijrosini shikoyat ko'rib chiqilgunga qadar to'xtatib turadi, ma'muriy qamoq jazosi qo'llash to'g'risidagi qaror va ma'muriy huquqbuzarlik sodir etilgan joyda undirib olinadigan jarima solish hollari bundan mustasnodir. Prokurorning protest bildirishi ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan qabul qilingan qaror ijrosini protest ko'rib chiqilgunga qadar to'xtatib turadi. Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususidagi berilgan shikoyat yoki bildirilgan protestni vakolatli organlar (mansabdor shaxslar), shikoyat va protest tushgan kundan boshlab o'n kun muddat ichida ko'rib chiqadilar. Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususida berilgan shikoyat yoki bildirilgan protestni ko'rib chiqish paytida organ (mansabdor shaxs) chiqarilgan qarorning qonuniyligi, asosiligi va adolatliligini tekshiradi.

Ma'muriy ishlar bo'yicha sudyaning qarori yuzasidan berilgan shikoyat yoki bildirilgan protest bo'yicha ish kassatsiya instansiyasi sudyasi tomonidan sud raisi topshirig'iga binoan ko'rib chiqiladi.

Kassatsiya instansiyasi sudi sudyasining ma'muriy ishlar bo'yicha sudyaning qarori yuzasidan berilgan shikoyat yoki bildirilgan protest bo'yicha hal qiluv qarori qaror shaklida chiqariladi va chiqarilgan vaqtdan boshlab kuchga kiradi. Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususida berilgan shikoyat yoki bildirilgan protestni ko'rib chiqish paytida organ (mansabdor shaxs) quyidagi hal qiluv qarorlaridan birini qabul qiladi:

- 1) chiqarilgan qarorni o'zgarishsiz, shikoyat yoki protestni esa qanoatlantirishsiz qoldiradi;
- 2) chiqarilgan qarorni bekor qiladi va ishni qayta ko'rib chiqish uchun yuboradi;
- 3) chiqarilgan qarorni bekor qiladi va ishni yuritishni to'xtatadi;

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

4) jazo chorasini kuchaytirmagan holda uni m a'muriy huquqbuzarlik uchun javobgarlik to'g'risidagi normativ hujjatda nazarda tutilgan doirada o'zgartiradi. M a'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaromi bekor qilish yoki o'zgartirish uchun:

a) organ (mansabdor shaxs) tomonidan ishni to'liq bo'lmagan holda yoki bir tomonlama ko'rib chiqilishi;

b) organ (mansabdor shaxs) hal qiluv qarorining hamda O'zR MJtK maxsus qismining qo'llanilgan normalari va ma'muriy javobgarlik nazarda tutilgan boshqa normativ hujjatlar ishning faktik holatlariga mos kelmasligi;

d) ma'muriy huquqbuzarliklar to'g'risidagi ishlarni yuritish qoidalarining jiddiy buzilishi: qo'llanilgan ma'muriy jazoning adolatsizligi asos bo'lib hisoblanadi. Mazkur ishni ko'rib chiqishga vakolati bo'lmagan organ (mansabdor shaxs) tomonidan chiqarilgan qaror bekor qilinadi, ish esa vakolatli organga (mansabdor shaxsga) ko'rib chiqish uchun yuboriladi. Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror yuzasidan berilgan shikoyat yoki bildirilgan protest bo'yicha qabul qilingan hal qiluv qarorida:

a) u chiqarilgan vaqt va joy: shikoyat yoki protestni ko'rib chiqayotgan mansabdor shaxs;

b) prokuror va boshqa ishtirok etayotgan shaxslar;

d) shikoyat bergan shaxs yoki protest bildirgan prokuror;

e) ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish bo'yicha shikoyat berilgan yoki protest bildirilgan qarorning hamda shikoyat, protestning mohiyati;

f) chiqarilayotgan qaromi asoslanishi;

g) shikoyat yoki protest yuzasidan qaror ko'rsatilishi lozim.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror xususida berilgan shikoyat yoki bildirilgan protestga doir hal qiluv qarorining nusxasi o'zi haqida ana shu qaror chiqarilgan shaxsga uch kun muddat ichida yuboriladi, jabrlanuvchiga esa — uning iltimosiga binoan yuboriladi. Protestni ko'rib chiqish natijalari to'g'risida prokurorga ma'lum qilinadi.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ish yuzasidan chiqarilgan qaror ustidan berilgan shikoyat yuzasidan chiqarilgan hal qiluv qaroriga prokuror protest bildirishi mumkin. Shikoyat yuzasidan chiqarilgan hal qiluv qaroriga protest mazkur qarorni chiqargan organdan (mansabdor shaxsdan) yuqori turuvchi organga kiritiladi.

Ma'muriy huquqbuzarlik to'g'risidagi ishni ko'rishni tugatish bilan qaromi bekor qilish undirib olingan pul summalarini, haqi to'lab olib qo'yilgan va musodara

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

qilingan narsalarni qaytarib berishga, shuningdek, ilgari qabul qilingan qaror bilan bog'liq boshqa cheklashlarni bekor qilishga sabab bo'ladi. Narsani qaytarib berish mumkin bo'lmagan hollarda uning qiymati, basharti bu narsalar tadbirkorlik uchun mo'ljallangan bo'lsa, boy berilgan foydasi ham qoplanadi.

Xulosa o'rnida, Fuqaroni ma'muriy qamoqqa olish g'ayriqonuniy ravishda qo'llanilganligi natijasida yetkazilgan zarar qonun hujjatlarida belgilangan tartibda qoplanadi.

Adabiyotlar

1. Алехин. А.Р., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации. — М.: 1994.
2. Alimov X.R. Ma'muriy huquq. Darslik. — T.: 1995.
3. Манохин В.М., Адушкин Ю.С., Багишаев З. А. Российское административное право: Учебник. — М.: 1996.
4. Князев С.Д. Административное право: Учеб. пособие. Владивосток. 1997.
5. Алехин А.П., Кармоликий А.А., Козлов Ю.М. Административное право Российской Федерации. Учебник. — М.: «ЗЕРЦАЛО», 1998.

